

STATENS BRANDINSPEKTION

CIRKULÄR NR 3

JULI 1945

Angående Brandförsvarsförbund.

Ett för den nya brandlagstiftningen utmärkande drag är, att därigenom i lag fastslagits, att brandförsvaret är en kommunal angelägenhet. Sålunda skall jämlikt brandlagens 1 § varje kommun i enlighet med denna lags bestämmelser hålla ett brandförsvaret, som tillfredsställer skäligen anspråk på trygghet mot skada av brand. För genomförande av de uppgifter, som enligt den nya lagstiftningen åvilar brandförsvaret, kräves, att dess organisation blir så utformad, att den kommer att bilda en fast grundval för dess framtida utveckling. Den nya organisationen kommer emellertid att lägga ökade bördor på kommunerna. Särskilt för landskommunerna, vilka tidigare i stor utsträckning varit i fullständig avsaknad av ett ordnat brandväsende, kommer uppbyggandet av brandförsvaret att medföra ej obetydliga ekonomiska påfrestningar. Man har under förarbetena till lagen även diskuterat frågan, i vad mån staten borde träda hjälpsamt emellan. Med hänsyn till svårigheten att i detta avseende uppdraga några bestämda gränser för den statliga hjälpverksamheten, har man dock stannat vid att kommunerna i första hand själva få svara för de med brandförsvaret förenade kostnaderna. Otvivelaktigt är ju, såsom under förarbetena även uttalats, att de kostnader, som en kommun nedlägger å sitt brandförsvaret, direkt eller indirekt komma samtliga kommunens medlemmar till godo, vare sig det är fråga om utgifter för brandkår, kostnader för hållande av brandsyn eller dylikt. Det är emellertid ingenting som hindrar, att ekonomiskt mindre bärkraftiga kommuner vid uppbyggandet av sitt brandförsvaret sammanluta sig till kommunalförbund. Jämlikt lagen den 13 juni 1919 om kommunalförbund äga kommuner möjlighet att bilda dylikt bland annat för handhavande av brandförsvarets angelägenheter. Av kommentarerna till denna lag framgår, att kommuner icke genom att ansluta sig till kommunalförbund kan bli befriade från någon av de offentliga förpliktelser, som enligt lag eller allmän författning åligga kommunen. Det bör framhållas, att denna regel icke är tillämplig i förevarande fall. Bildas kommunalförbund för handhavandet av brandförsvaret, skall nämligen förbundet, i detta avseende betraktas som en med övriga »brandkommuner» fullt jämställd »storkommun», som med hänsyn till brandlagens tillämpning träder i stället för primärkommunerna.

Detta har i brandlagen kommit till uttryck i lagens 1 §, vari i tredje stycket inlagts en bestämmelse att, därest brandförsvaret handhaves av kommunalförbund, lagens bestämmelser om kommun skola hava avseende på förbundet. Ehuru detta sålunda särskilt för mindre kommuner kan erbjuda en utväg att få sitt brandförsvaret ordnat på ett ur ekonomisk synpunkt mera rationellt sätt, är det dock tydligt, att den nya brandkommunen icke får handhava sina uppgifter på sådant sätt, att av lagen uppställda anspråk på trygghet mot skada av brand eftersätts. Föreliggande förslag till förbundsordning gör icke anspråk på att täcka alla de eventualiteter, som kunna tänkas uppkomma i samband med kommunalförbund. Man har vid utarbetandet tvärtom i görligaste mån sökt förenkla densamma och angiva den stomme, varpå en förbundsordning i det enskilda fallet kan upprättas. Det är att förvänta, att kommunerna, i den mån så av praktiska skäl kan anses lämpligt, skola begagna sig av denna möjlighet att organisera sitt brandförsvaret och att föreliggande förslag därvid skall komma att fylla sitt ändamål.

Stockholm den 21 juni 1945.

RIKSBRANDINSPEKTÖREN

Förslag till förbundsordning.

Förbundsordning för Söderby, Västerby och Österby kommuners brandförvarsförbund.

1 §. Söderby, Västerby och Österby kommuner äro sammanslutna till ett kommunalförbund benämmt Söderby, Västerby och Österby kommuners brandförvarsförbund, vars ändamål är att hålla ett för kommunerna gemensamt brandförsvaret.

2 §. Förbundet har sitt säte i Söderfors by inom Söderby kommun.

3 §. Förbundets angelägenheter handhavas av en direktion, som tillika utgör brandstyrelse för förbundet. Direktionen består av sju ledamöter jämte lika många suppleanter, av vilka Söderby kommun utser tre ledamöter och tre suppleanter för dem, medan Västerby och Österby kommuner vardera utse två ledamöter och två suppleanter för dem. Valen skola avse en tid av fyra år, dock att första gången val förrättas av två ledamöter och två suppleanter för Söderby kommun och en ledamot och en suppleant för vardera av Västerby och Österby kommuner utses för en tid av två år.

I avseende å valbarhet till ledamot och suppleant i direktionen och obehörighet att inneha sådant uppdrag skall gälla vad i den för förbundet antagna brandordningen stadgas om ledamot och suppleant i brandstyrelsen.

Anm.: Antalet ledamöter och suppleanter i förbundsdirektionen bör avvägas efter förbundets storlek d. v. s. efter antalet medlemmar samt förbundsområdets utsträckning. Varje kommun bör i direktionen representeras efter sitt skatteunderlag. I förevarande fall förutsattes Söderby kommun äga det största skatteunderlaget.

4 §. Direktionen är beslutför, när samtliga förbundsmedlemmar äro företrädda genom ledamöter eller i deras ställe utsedda suppleanter och antalet vid sammanträdet närvarande ledamöter och tjänstgörande suppleanter uppgår till minst fyra.

Direktionen väljer inom sig ordförande, vice ordförande och kassaförvaltare samt äger att uppdraga åt verkställande ledamöter eller utskott av ledamöter att å direktionens vägnar handlägga och avgöra vissa ärenden.

5 §. Vid ordinarie sammanträde under första hälften av september månad fastställer direktionen förbundets utgifts- och inkomststat för nästföljande kalenderår och bestämmer i samband därmed de bidrag, som enligt 10 § skola påföras förbundets medlemmar. På ordinarie sammanträde före januari månads utgång skall direktionen avsluta förda räkenskaper och avgiva förvaltningsberättelse.

Om tider för direktionens övriga ordinarie sammanträden och ärenden, som därvid skola företagas, så ock om sätt för kallelse till sammanträde äger direktionen att bestämma.

För direktionens arbetsformer i övrigt gäller i tillämpliga delar vad i den för förbundet antagna brandordningen stadgas om brandstyrelse.

6 §. Förbundets räkenskaper och förvaltning granskas av revisorer, av vilka varje förbundsmedlem årligen utser en jämte en suppleant för honom. Räkenskaperna skola tillika med direktionens berättelse angående föregående års förvaltning tillhandahållas revisorerna senast den 1 februari. Revisorerna skola före februari månads utgång till direktionen avlämna sin berättelse över granskningen, vilken berättelse direktionen har att jämte eget yttrande över anmärkning, där sådan framställts, samt förvaltningsberättelsen före mars månads utgång överlämna till förbundsmedlemmarna.

7 §. Innehavare av uppdrag hos förbundet, såsom ordförande, verkställande ledamot, kassaförvaltare samt revisorer, må av direktionen kunna tillerkännas skälig ersättning för, av uppdraget åsamkad kostnad och tidsspilla enligt grunderna för 25 § lagen om kommunalstyrelse på landet.

Om rese- och traktamentsersättning till ledamot och tjänstgörande suppleant skall gälla vad i andra momentet av nyssnämnda lagrum stadgas.

8 §. Det åligger förbundet

att i enlighet med i brandlag, brandstadga och för förbundet antagen brandordning meddelade bestämmelser och föreskrifter sörja för medlemmarnas brandförsvar samt

att vara medlem av länets brandkårsförbund.

Ann. 1. Direktionen är förbundets beslutande organ. Direktionen skall sålunda antaga brandordning för förbundet samt underställa beslutet därom länsstyrelsens prövning. I praktiken torde det vara lämpligt, att medlemmarna redan före förbundets bildande genomdiskutera brandordningens blivande utseende med utgångspunkt från normalbrandordningen.

Ann. 2. En närmare uppräknig av de uppgifter, som enligt lag, författning eller sakens natur åvila förbundet, torde vara överflödigt. Självklart är exempelvis, att förbundet har att anskaffa och underhålla för brandförsvaret erforderliga byggnader och redskap, antaga och entlediga förbundets personal, hålla personalen försäkrad mot olycksfall vid eldsläckning, brandövning och annat arbete i brandförsvarets tjänst, bevaka förbundets intressen vid statsbidrage sökande o. s. v.

Anm. 3. I förbundets skyldighet att hålla brandföresvar ingår också skyldighet enligt 9 § brandlagen att lämna annan kommun (kommunalförbund) släckningshjälp.

Anm. 4. Medlemskap av länets brandkårsförbund utgör förutsättning för försäkringsinrättningarnas utbetalningar av ekdsäckningsersättningar.

9 §. Kostnaden för anskaffande av brandstation, brandmateriel, inventarier och lokaler i samband med igångsättandet av förbundets verksamhet, vilken kostnad ej må utan samtliga förbundsmedlemmars medgivande överstiga kr., fördelas på medlemmarna i förhållande till det antal skattekronor, som på envar av dem belöper enligt senast fastställda taxeringslängd.

Efter enahanda grund skall kostnaden för utbyggande av brandstation och anskaffande av ytterligare brandmateriel, inventarier och lokaler, som kan uppkomma vid utvidgning av förbundets verksamhet, fördelas.

10 §. Till bestridande av förbundets i utgifts- och inkomststaten för nästföljande kalenderår beräknade drifts- och underhållskostnader, vilka ej må utan samtliga förbundsmedlemmars medgivande överstiga kr., skola medlemmarna bidra i förhållande till det antal skattekronor, som på envar av dem belöper enligt senast fastställda taxeringslängd.

Senast den 15 september skall direktionen tillställa förbundsmedlemmarna uppgift å det belopp, som var och en av dem sålunda har att erlagga, samt därvid foga bestyrkt avskrift av den av direktionen fastställda utgifts- och inkomststaten.

Bidrag, varom i denna paragraf är fråga, skall vara till förbundet erlagt senast den 1 mars det år bidraget avser.

11 §. För bestridande av förbundets drifts- och underhållskostnader under tiden till dess nödiga bidrag varda tillgängliga vare förbundet berättigat att upptaga lån till ett belopp av kr.

För ytterligare lån erfordras medlemmarnas godkännande. Skulle förbundsmedlemmarna stanna vid olika beslut angående länets upptagande eller storleken av lånebeloppet, hänskjutes ärendet till länsstyrelsen med hemställan att länsstyrelsen måtte föreslå lånebeloppets storlek; och förbinda sig förbundsmedlemmarna att antaga det av länsstyrelsen sålunda föreslagna beloppet.

12 §. Förbundsmedlemmarna äga andel i förbundets tillgångar i förhållande till de belopp, varmed envar av dem därtill bidragit.

13 §. Ändring i denna förbundsordning skall för att vinna giltighet antagas av de till förbundet anslutna kommunerna samt underställas länsstyrelsen. Om förbundets verksamhet i övrigt så ock om medlems utträde ur förbundet samt om förbundets upplösning gäller vad i lag härom är stadgat.

